

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну», реєстраційний № 4358 (доопрац.) від 22.03.2021, суб'єкт законодавчої ініціативи – народні України Булах Л. В., Вагнер В. О., Радучький М. Б., Дмитрієва О. О. та інші.

2. Завдання законопроекту

Норми цього законопроекту спрямовано на зменшення привабливості тютюнових виробів, захисту від впливу вторинного тютюнового диму, викидів від електронних сигарет та аерозолу тютюнових виробів для нагрівання у публічних приміщеннях, що допоможе запобігти виникненню нікотинової залежності у людей.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України від 19.12.1995 № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (далі – Закон № 481), від 22.09.2005 № 2899-IV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (далі – Закон № 2899) та від 03.07.1996 № 270/96-ВР «Про рекламу» в частині:

- запровадження нових термінів та внесення зміни до чинних термінів;
- здійснення державного контролю за додержанням законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення уповноваженим центральним органом виконавчої влади шляхом запровадження електронної системи контролю;
- запровадження та оновлення вимог щодо здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом та імпортом тютюнових виробів, електронних сигарет, заправних контейнерів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах;
- введення звітності про інгредієнти та викиди;
- визначення максимального рівня смол, нікотину та монооксиду вуглецю;
- встановлення вимог до обов'язкового медичного попередження та упаковки електронних сигарет, заправних контейнерів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, упаковки трав'яних виробів для куріння тощо;
- встановлення вимог до реалізації електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для забезпечення куріння тютюнових виробів та тютюну, зокрема заборони їх реалізації особам, які не досягли 18 років;
- заборони будь-яких форм реклами, спонсорства, стимулювання продажів усіх тютюнових виробів без винятку;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C04000000D72D2C0071147800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [01.07.2019 0:00:00](#) по [01.07.2021 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

07060-02-3/10878 від 05.04.2021

- передбачення іншого підходу щодо встановлення фінансових санкцій до суб'єктів господарювання у разі порушення ними законодавства під час здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів, та збільшення мінімального розміру таких санкцій з 50 грн до 1 000 грн, а максимального – з 20 000 грн до 50 000 гривень.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Законопроектом передбачається збільшення штрафних санкцій та запровадження автоматизованої системи контролю за обігом тютюнових виробів.

Отже, реалізація положень законопроекту може призвести до збільшення дохідної та видаткової частин Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту у разі його прийняття буде потребувати додаткових видатків з державного бюджету для запровадження автоматизованої системи контролю за обігом тютюнових виробів.

Вартісну величину впливу законопроекту на видаткову частину бюджету здійснити неможливо. Розробник у порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України не додав фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливатиме на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Зазначаємо, що законопроектом пропонується внести зміни до Закону № 481 та Закону № 2899 у частині визначення поняття «тютюнові вироби». Запропоноване визначення не відповідає редакції Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Так, Кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, та порядок їх адміністрування. Закон № 481 визначає основні засади державної політики щодо виробництва й обігу підакцизних товарів.

Внесення у Закон № 481 визначення «тютюнові вироби», відмінного від термінології Кодексу, призведе до порушення цілісного контролю за їх виробництвом та обігом та можливості мінімізації сплати податків.

Окрім того, законопроектом пропонується надати у Законі № 2899 визначення понять «сигарети», «сигари», «сигарили» та інших тютюнових

виробів. Також пропонується зазначити, що у Законі № 481 такі поняття вживають у значеннях, наведених у Законі № 2899.

Слід зазначити, що визначення в Законі № 2899 не відповідають визначенням, наведеним у Законі України «Про Митний тариф України», яким затверджено Українську класифікацію товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), розроблену на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів. Пояснення до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, затверджені наказом Державної митної служби України від 14.07.2020 № 256, також розроблено відповідно до міжнародного законодавства. Відповідно до Пояснень до УКТ ЗЕД визначення «сигарети», «сигари», «сигарили» охоплюють ширший перелік товарів, зокрема і ті, що вироблені із заміників тютюну.

Обмеження понять у Законі № 481 призведе до неможливості здійснити контроль за обігом тютюнових виробів, вироблених із заміників тютюну.

Враховуючи зазначене, пропонується виключити із законопроекту зміни до термінологічного апарату Закону № 481.

Також законопроектом пропонується запровадити електронну систему контролю за обігом тютюнових виробів на основі унікального ідентифікатора тютюнових виробів, проте зазначені пропозиції потребують доопрацювання.

Запровадження автоматизованої системи контролю за обігом тютюнових виробів потребує узгодження позицій усіх зацікавлених сторін, зокрема необхідно визначити, хто буде розробляти та впроваджувати систему, обрахувати затрати держави, суб'єктів господарювання тютюнової галузі.

Крім того, слід враховувати готовність до запровадження системи виробниками та/або імпортерами тютюнових виробів та затрати часу, необхідні державним органам для напрацювання та прийняття відповідних підзаконних актів.

У законопроекті норми щодо запровадження електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів є суто декларативними, оскільки передбачається, що порядок створення, фінансування та функціонування електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Водночас лише на законодавчому рівні можливо встановити повноваження контролюючих органів, права та обов'язки інших учасників такої системи, структуру самої системи.

Враховуючи зазначене, законопроект за реєстр. № 4358 (доопрац.) можливо підтримати за умови врахування викладених пропозицій.

Заступник Міністра фінансів України

Роман ЄРМОЛИЧЕВ